

Asia: VN/21362/2021

Hallituksen esitysluonnos laiksi laajakaistarakentamisen tuesta annetun lain muuttamisesta ja siihen liittyvä valtioneuvoston asetuseruonnos

Lausunnonantajan lausunto hallituksen esitysluonnoksesta

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Liikenne- ja viestintäministeriö on pyytänyt Kilpailu- ja kuluttajavirastolta (KKV) lausuntoa otsikossa mainitusta hallituksen esitysluonnoksesta. Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi laajakaistarakentamisen tuesta annettua lakia siten, että se täyttäisi jatkossakin yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen (EU) 651/2014 vaatimukset. Yleinen ryhmäpoikkeusasetus mahdollistaa valtiontukien käyttöönoton EU:n jäsenvaltioissa ilman komission ennakkohyväksyntää.

Euroopan komissio on 3.8.2021 voimaan tulleella asetuksellaan (EU) 1237/2021 tehnyt muutoksia yleiseen ryhmäpoikkeusasetukseen, joten aiemman asetuksen aikana hyväksytyt kansallinen tukiohjelma on saatettava vastaamaan muuttuneita sääntöjä. Yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen laajakaistainfrastruktuurin tukemista koskevaan sääntelyyn on lisätty omat ehtonsa kiinteän ja langattoman laajakaistan tukemiselle.

Laajakaistaverkkojen kehittämisen tavoitteena Suomessa on ollut niiden teknologianeutraalisuus ja yhteyksien markkinaehtoinen rakentaminen.¹ Asetuksen edellä kuvatun muutoksen johdosta asetuksen mukainen tuki kohtelee kuitenkin eri tavalla kiinteitä ja langattomia laajakaistaverkkoja. Hallituksen esitysluonnoksen mukaan uudet langattomien laajakaistojen tukiehdot olisivat sellaiset, että Suomessa ei jäisi 5G-verkoille lainkaan tukikelpoisia alueita, koska 4G-verkkojen kattavuus on jo niin laaja. Kiinteiden yhteyksien rakentamiseen sen sijaan saisi edelleen jatkossa myöntää tukea.

KKV toteaa, että julkisten tukien kilpailua vääristävien vaikutuksien tulisi olla mahdollisimman vähäisiä. KKV:n näkemyksen mukaan tukea ei ensinnäkään tulisi kohdistaa alueille, joille riittävän nopea laajakaistayhteys toteutuu markkinaehtoisesti. Lisäksi KKV katsoo, että julkisen tuen tulisi olla teknologianeutraalia edellyttäen, että eri teknologioilla toteutetut liittymät ovat asiakkaan (kuluttajan) kannalta aidosti substituutteja.

KKV:n alustavan näkemyksen mukaan kiinteä verkko alueella voi mahdollisesti lisätä kilpailua, mutta toisaalta saattaa vähentää teleyritysten kannustimia investoida uusiin ja parempiin langattomiin yhteyksiin. KKV pitää ongelmallisena, että tukea ei voitaisi myöntää langattoman laajakaistaverkon rakentamiseen siinäkään tapauksessa, mikäli se olisi joillain alueilla kustannustehokkain ja/tai asiakkaan kannalta kiinteälle verkolle käytännössä korvaava vaihtoehto.²

Kiinteiden verkkojen laajentuminen saattaa kuitenkin edistää myös langattomien yhteyksien laajentumista, koska langattomat yhteydet käytännössä edellyttävät kiinteää runkoverkkoa. Mikäli kiinteän verkon rakentamiselle olisi mahdollista saada tukea alueilla, joille ollaan suunnittelemassa esimerkiksi 5G-verkon rakentamista, voi tuki kuitenkin vähentää kannustimia toteuttaa markkinaehtoisesti langattomia laajakaistaverkkoja.

KKV toteaa yleisesti, että EU:n valtiontukivalvonta kuuluu Euroopan komission toimivaltaan. KKV ei voi kansallisessa kilpailuneutraliteettivalvonnassa puuttua unionin oikeuden mukaisesti ilmoitettuihin ja hyväksyttyihin valtiontukiin, vaikka niiden käyttöön otosta aiheutuisi kansallisesti kilpailua vääristäviä vaikutuksia. Kansallinen kilpailuneutraliteettivalvonta kohdistuu julkisen sektorin omaan tai sen määräysvallassa olevan yhteisön taloudelliseen toimintaan. Yksityisille yrityksille myönnettävät tuet eivät sen sijaan kuulu KKV:n valvonnan piiriin.

Kirsi Leivo   Peter Karlsson

pääjohtaja   johtava asiantuntija

¹ Ks. esim. Valtioneuvoston kanslian perusmuistio asiassa VNEUS2021-00266, s.3.

² Valtioneuvoston mukaan asetuksen mukaisen sääntelyn lähtökohtana olisi pitänyt olla vähimmäispalvelutason määrittäminen erillisen teknologiajaottelun sijasta ja asetuksen olisi mahdollistettava verkkojen rakentaminen kullekin alueelle sopivimman ja kustannustehokkaimman teknologian avulla sekä huomioida, että teknologian kehityksen myös yhteysnopeudet kasvavat eri teknologioissa (hallituksen esitysluonnos, s. 3-4).

Lausunnonantajan lausunto valtioneuvoston asetusluonnoksesta

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

-

Karlsson Peter
Kilpailu- ja kuluttajavirasto